ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ ՎԱՂՈՒՑ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՅԵԼԻ*)

Ծոցուած Թիֆլիսէն
(Փոքրամասնութ և ռուսերէն ձեռագրէն)

—

Ամէն անգամ որ մեր ազգի վրայ նոր աղէտ մը կու գայ, ամէն անգամ որ մեր ազգին նոր վէրք մը կը բացուի, ամէն անգամ որ մեր ազգին նոր արիւն մը կը հոսի, ես կ՚ուզեմ ինծի ըսել, թէ ինչո՞ւ համար մեր ազգին վրայ այսքան աղէտներ կու գան, ինչո՞ւ համար մեր ազգին վէրքերը չեն ուզեր գոցուիլ, ինչո՞ւ համար մեր ազգին արիւնը կը հոսի անդադար, ինչո՞ւ համար մեր ազգը չի կրնար ապրիլ ինչպէս միւս ազգերը կ՚ապրին, ինչո՞ւ համար մեր ազգը չի կրնար ունենալ իր տեղը արեւուն տակ, ինչո՞ւ համար մեր ազգը չի կրնար ունենալ իր տեղը մարդկային ընտանիքին մէջ, ինչո՞ւ համար մեր ազգը չի կրնար ունենալ իր տեղը քաղաքակրթութեան մէջ, ինչո՞ւ համար մեր ազգը չի կրնար ունենալ իր տեղը ազատ ազգերու շարքին

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

— Ինչպես հայտնի է մեզ, Հայաստանի հանրապետութեան հարցը ներկայացուած է եղել Փարիզի խաղաղութեան վեհաժողովին։ Ներկայացուցիչ Նազարբեկեանը, որ Հայաստանի հանրապետութեան կողմից գործում է Փարիզում, ստացել է հետևեալ պատասխանը Ֆրանսիայի արտաքին գործոց նախարարութեան քարտուղարութեան կողմից։

Ֆրանսիայի արտաքին գործոց նախարարութիւն

Ազատութիւն — Հաւասարութիւն — Եղբայրութիւն

Փարիզ, 25 Մայիսի 1919 թ.

Պարոն նախագահ,

Ձեր նամակի համար, որով Դուք ինձ տեղեկացնում էք Հայաստանի հանրապետութեան ստեղծման մասին, ունիմ պատիւ Ձեզ տեղեկացնել, որ Ֆրանսիայի կառավարութիւնը, որ ընդունում է Հայաստանի հանրապետութեան գոյութիւնը, ուրախ կլինի ընդունել նրա պատուիրակութեան ներկայացուցիչներին։

Ընդունեցէք, պարոն նախագահ, իմ բարձր յարգանքի հաւաստիքը։

Ստորագրեալ՝ Ֆրանսիայի արտաքին գործոց նախարար՝ Պիշոն։

Հայաստանի հանրապետութեան նախագահ պարոն Ա. Ահարոնեանին։

Ֆրանսիայի կառավարութիւնը, ինչպես տեսնում էք, ընդունում է Հայաստանի հանրապետութեան գոյութիւնը, բայց ոչ մի խօսք չի ասում նրա սահմանների մասին։ Ինչպէս յայտնի է, Հայաստանի հանրապետութեան սահմանները որոշելու համար Փարիզում կազմուած է հատուկ յանձնաժողով, որի նիստերին ներկայացուցիչ է եղել նաև Նազարբեկեանը

ԳՈՒՆԱՎՈՐ ՍՈՒՐԲ

Ա.

Մի մեծ հոգսից ես ազատվեցի, երբ իմ սիրելի ընկերս ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է գրել։

Ես գիտեի, որ նա ունի ինչ-որ բան ասելիք, ինչ-որ բան, որ ինքն է տեսել, զգացել, ապրել, և որ ինքն էլ ուզում է ասել։ Ես գիտեի, որ նա ունի մի ուրիշ աշխարհ, որ ինքն է ստեղծել իր երևակայության մեջ, և որ նա ուզում է այդ աշխարհը ցույց տալ ուրիշներին։

քի կոպն ու աջ այտն ուռած են չափաւոր կերպով. տաքութիւն չունի։

ԼՈՆԴՈՆ, 24 փետրուարի.—«Ռէյտեր» գործ.»-ը հեռագրում է Պրետորիայից. «Կիտչենները փետր. 14-ին Միդդելբուրգում տեսակցութիւն ունեցան Բոթայի և ուրիշ բոէր պարագլուխների հետ, բանակցելու համար այն մասին, թէ կարելի է արդեօք դադարեցնել պատերազմական գործողութիւնները։

ՊՐԵՏՈՐԻԱ.—Այստեղ և Յովհաննէսբուրգում մեծ գոհունակութիւն են զգում Կիտչեների և Բոթայի տեսակցութեան առթիւ, որովհետև այդ տեսակցութիւնը թոյլ է տալիս մեծ յոյսեր ունենալու ապագայի վրայ։

Սոմերսէթ-Իստից հաղորդում են, որ Կրիպցինգերի զօրախումբը նահանջ է տուել, հեռանալով Պիրսոնից և հիւսիս-արևմտեան կողմը գտնուած դժուարին տեղից։ Բոէրները իրենց հետ տարել են Պիրսոնի դատաւորին և բերդապետին։

Այսօր այստեղ հասաւ Դելիլի զօրախումբը։

ԼՈՐԵՆՅՈ ՄԱՐԿԷՋ.— Այստեղ տեղեկութիւն է ստացուած, որ Կիտչենները Բոթային եօթնօրեայ ժամանակ է տուել, որպէս զի նա կարողանայ խորհրդակցել միւս բոէր զօրավարների հետ։

ԿՐԱԴՈԿ.—Երեկ չէ՝ մէկէլ օր բոէրները գրաւեցին Միրայսբուրգը։ Առաջուց հեռացրած էին քաղաքներում եղած պաշարեղէնները։

ԼՈՆԴՈՆ.—Երեկոյի լրագրները հաղորդում են, որ Պրետորիայում փետր. 23-ին, առաւօտեան, տեսակցութիւն է տեղի ունեցել Կիտչեների և Բոթայի միջև։ Տեսակցութիւնը տևեց մի քանի ժամանակ։ Հետևանքը յայտնի չէ։

ՈՒՏՐԵԽՏ.—Կրի.գերին չը֊ապատողնելի մէջ ոչինչ յայտնի չէ «Ռէյտերի գործակալութեան» Պրետորիայից խփած փետր. 20-ի և 21-ի հեռագրների մասին։

ԲՈՄԲԷՅ.—Ինչպէս հաղորդում են, Կուվէյտի շէյխը, յետ մղելով Իբն-Ռաշիդի Կուվէյտի վրայ գործած յարձակումը, հետամուտ եղաւ Ռաշիդի չարգուած ոյժերին մինչև կեդրոնական Արաբիա։ Նէջ քաղաքը նուաճուած է, Ռաշիդը գահըն կեց է եղած և այժմ օգնութիւն է պահանջում Թուրքիայից Բասրայից, հակառակ դէպքում սպառնալով բռնել ցամաքով Մեկքա գնացող ուխտաւորների քարաւանները։

ԲՐԵՄԵՆ.—Մակեդոնիայում կասկածելի բուլղարների ձերբակալումները շարունակւում են։

ԼՈՆԴՈՆ.—Պատգամաւորների ժողով։ Բրոդրիկն առաջադրում է զինուորական բիւջէն և խօսում է զինուորական ռեֆորմների անհրաժեշտութեան մասին։ «Անցած տարի,—ասում է նա,—զինուորը էր հաւաքուած ֆենոմենալ թուով, այն է՝ 140,000 հոգի։ Զինուորակոչի վիճակահանութեան սիստեմ չի մտցուել, մինչև որ ժողովրդի նշանաւոր մեծամասնութիւնն այդ բանի կողմը չլինի։ Հարկ կըլինի ի նկատի ունենալ հերոսական բարդութիւնները և ներս խուժումների վտանգը, և այսուհետև զինուորական իշխանութեան արամագրութեան տակ պիտի գտնուեն երեք զօրաբանակ, երկսի տեղ, արտասահման ուղարկելու համար. բայց երկրի մէջ էլ պէտք է բաւարար չափով զօրք մնայ»։ Զինուորական մինիստրութեան ռեֆորմը, Ռոբերտսի խորհրդով, յետաձգւում է մինչև պատերազմի վերջը։ Հակաճառութիւնները յետաձգուած են։

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ.—Լուսաւորութեան մինիստր Բոգալեպովի հիւանդութեան բիւլլետենը փետրուարի 24-ին. «Նեբալպիական բնաւորութիւն ունեցող ցաւերը թիակների չըջանում աւելի պակաս անհանգստացուցիչ են։ Տաքութեան աստիճանն սկսեց բարձրանալ 37,6-ից և առաւօտեան հասաւ 38-ի, իսկ կէսօրին 38,5 ի. զարկերակը—88, շնչառութիւնը—18. կուլտալը դրեթէ ցաւ չի պատճառում, շնչառութիւնն ազատ է։ Բժիշկների համախորհուրդ կայացաւ պրոֆեսոր Սկլիֆասովսկու և ակադեմիկոս Մերժէևսկու մասնակցութեամբ։

ՊԵԿԻՆ.— Դեսպաններից կազմուած յանձնաժողովը, որն զբաղւում է վարձատրութիւնների խնդրով, մի զեկուցում է կազմել, որի մէջ, իբրև ընդհանուր սկզբունք, առաջարկում է մասնաւոր անձերին վարձատրելիս հիմնուել հաով մէական և անգլիական իրաւագիտութեան վրայ։ Այս զեկուցումն ընդունուեց բա ական հակաճառութիւններից յետոյ։

ԲԵՐԼԻՆ.—Կայսրի առողջութիւնն անփոփոխ է. վիրակապը փոխելու հարկ չեղաւ։

ԿՐԱԴՈԿ.—Անգլիացիները նորից վերցրին Մարայսբուրգը։ Բոէրներն ազատ արձակեցին տեղական դատաւորին և կապի չորս ոստիկանների, որոնք գերի էին գտնւում նրանց մօտ։

Խմբագիր հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ԱՆԵՐԿՈՎԿԱՍԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

[Ժամերը նշանակում են Պետերբուրգի ժամանակը, փակագծերի մէջ—Թիֆլիսի ժամանակը)

Արագընթաց գնացքը № 2 Թիֆլիսից Բագու մեկնում է (չարաթը մի անգամ, չորեքշաբթի օրերը) 7 ժ. 56 ր. (8 ժ. 54 ր.) առ., հասնում է Բագու 9 ժ. (9 ժ. 58 ր.) երեկոյեան։

Արագընթաց գնացքը № 1 Բագուից Թիֆլիս մեկնում է 6 ժ. 50 ր. (7 ժ. 48 ր.) առ., Թիֆլիս հասնում է 8 ժ. 12 ր. (9 ժ. 10 ր.) երեկոյեան։

Պոստային գնացքը № 3 Բագուից Թիֆլիս մեկնում է 11 ժ. 15 ր. (12 ժ. 13 ր.) երեկոյեան, Թիֆլիս հասնում է 5 ժ. 35 ր. (6 ժ. 33 ր.) ցերեկուայ. Թիֆլիսից Բաթում մեկնում է 6 ժ. 30 ր. (7 ժ. 28 ր.) երեկոյեան, Բաթում հասնում է 7 ժ. 10 ր. (8 ժ. 08 ր.) առ.։

Մարդատար գնացքը № 5 Բագուից Թիֆլիս մեկնում է 3 ժ. 5 ր. (4 ժ. 3 ր.) ցերեկուայ, Թիֆլիս հասնում է 8 ժ. 23 ր. (9 ժ. 21 ր.) առ., Թիֆլիսից Բաթում մեկնում է 9 ժ. 3 ր. (10 ժ. 1 ր.) առ., Բաթում հասնում է 9 ժ. 11 ր. (10 ժ. 9 ր.) երեկոյեան։

Մարդատար գնացքը № 6 Բաթումից Թիֆլիս մեկնում է 8 ժ. 56 ր. (9 ժ. 54 ր.) առ., Թիֆլիս հասնում է 8 ժ. 42 ր. (9 ժ. 40 ր.) երեկոյեան։

Թիֆլիսից Բագու մեկնում է 9 ժ. 22 ր. (10 ժ. 20 ր.) երեկոյեան, Բագու հասնում է 1 ժ. 25 ր. (2 ժ. 23 ր.) ցերեկուայ։

Պոստային գնացքը № 4 Բաթումից Թիֆլիս մեկնում է 10 ժ. 47 ր. (11 ժ. 45 ր.) երեկոյեան, Թիֆլիս հասնում է 11 ժ. 18 ր. (12 ժ. 16 ր.) առ., Թիֆլիսից Բագու մեկնում է 12 ժ. 36 ր. (1 ժ. 34 ր.) ցերեկուայ, Բագու հասնում է 7 ժ. (7 ժ. 58 ր.) առ.։

Թիֆլիսից Կարս մեկնում է 10 ժ. (10 ժ. 58 ր.) երեկոյեան, հասնում է Ղարաքլիսա—5 ժ. 4 ր. (6 ժ. 2 ր.) առ., Ալէքսանդրապոլ—8 ժ. 27 ր. (9 ժ. 25 ր.) առ., Կարս—12 ժ. 23 ր. (1 ժ. 21 ր.) ցերեկուայ։

Կարսից մեկնում է 4 ժ. 12 ր. 6 ժ. 10 ր.) ցերեկուայ, հասնում է Ալէքսանդրապոլ—7 ժ. 40 ր. (8 ժ. 38 ր.) երեկոյեան, Ղարաքլիսա—11 ժ. (11 ժ. 58 ր.) գիշերուայ, Թիֆլիս—5 ժ. 15 ր. (7 ժ. 13 ր.)։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՐՏԻՍՏԻԿ. ԸՆԿ. ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ

Նբեքշաբթի, փետրուարի 27-ին

Բազուի հայ դրամատիկ. խումբը մասնակցութեամբ յայտնի դերասանուհի տ. ՍԻՐԱՆՈՑՇԻ կըներկայացնէ Ա. անգամ

ՄԱՓՕ

Ողբերգ. 5 արար., հեղ. Գրիլպարցէրի, թարգմ. Գ. Տէր Աստուածատրեանի։

Սաֆօի դերը կը կատարէ տ. Սիրանոյշ։

Սկիզբը 8 ժամին է. տեղերի գինը սովորականն է։

(557) 2 · 2

ՀԱՐԿԱՒՈՐ Է

ԵՔՍՊԵԴԻՏՈՐ

Պայմաններին ծանօթանալու համար դիմել «Նոր-Դար»-ի վարչութեան։

ԹԻՓԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆԻ

ատագների խորհուրդը, կանոնադրութեան §42 ի համաձայն, խնդրում է ժողովրանի պ. պ. անդամներին չնորհ բերել

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ,

որը լինելու է կիրակի, մարտի 4 ին, երեկոյեան ժամը 9-ին, քաւէարկելու կանդիտատներին և վճռելու անյետաձգելի տնտեսական խնդիրները։

(553) 2 —1

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԵՑԻՑ համար հարկաւոր է մի ՍԱՐԿԱՒԱԳ ս. էջմիածնայ ճեմարանից կամ Ներսիսեան դպրանոցից աւարտած, հմուտ եկեղեցական արարողութեանց և երգեցողութեան։ Իրանում է մանրամասն տեղեկութիւններով Совѣтъ Московскихъ Армянскихъ церквей, Армянскій пер. домъ Армянской церкви, Москвѣ.

(550) 3 - 2

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՁԵՌՆԱՐԿ

ԹՂԿԱՀԱՏՈՒԱԾՈՒԹԵԱՆ ԿԱՄ ԹՂԿԻ ՊԱՏՈՒԱՐԱՍՏՄԱՆ

Աշխատասիրեց

Ա. ՍԱՐԿ. ԱԼԽԱԶԵԱՆՑ

ԳԻՆՆ Է 5 ԿՈՊ.

Վաճառւում է Թիֆլիսի Կովկասեան և կեդրոնական գրավաճառանոցներում։

(547) 4 —4

ՊԱՐԵՐԻ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ԵՒ ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻ

Լ. Գ. և Ն. Ս. ՕՎԵՐԼՈՆԵՐԸ

Սովորեցնում են բոլոր արդէն յայտնի և նորագոյն պարերը։ Գոլովինսկի պրոսպեկտի անկիւնը, տուն Բաբասանեանի տունը բցիրկի դիմացը). երկշաբթի և ուրբաթ օրերը երեկոյեան ժամը 5 6 ը յատկապէս երեխաների դասեր։

(545) 25—13

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

յայտնում է, որ իւր տեսանում սոյն փետրուարի 27-ին, կէսօրուայ ժամը 1-ին, աճուրդ է նշանակուած կոյուղի չինելու Կիրոչնայա փողոցում գոյութիւն ունեցող կոյուղուց մինչև Քամոյևի տունը նոյն փողոցում 115,00 սաժէն տարածութեամբ, որից 45,00 սաժէնն ունենալու է 0,42×0.28 սաժ. կտրուած, իսկ 70,00 սաժէնը 0,375×0,25 սաժ. կտրուածք, 2500 ր. դրամարի։

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները կարող են պայմաններին տեղեկանալ քաղ. վարչութեան չինարարական բաժանմունքում ամեն լի օր առ. ժամը 9-ից մինչև 3-ը։

(556) 3—3

ՊԱՏԱՀԱԿԱՆ ԻՐԵՐ

Ծախւում են գործածուած, նոր և բոլորովին դուրս կանգնած կահկարասիք, տուն կահաւորելու իրեր, բրոնձ, սարք, ոսկի, թանկագին քարեր։ Москва, Неглинный проѣздъ, пассажъ Солодовникова рядомъ съ Абрикосовымъ. Մոսկուա, Սոլոդովնիկովի պասսաժ, մուտքը Նեգլինից։

(М.) 8514 23—2

ԹԻՓԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

յայտարարում է ի գիտութիւն ընդհանրութեան, որ Թիֆլիս քաղաքի փողոցներում գտնուած ծառատունկները կազմում են քաղաքի սեպհականութիւնը, այլ ոչ տանտէրերի։

(559) 3—1

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ Գոլենդերի վազելինի սապոն՝ մեծ կտորը 30 կ.։ Գոլենդերի վազելինի պուդրա՝ տուփը 30 կ. և 60 կ.։ Նոյնը փարֆոլի առանձին չքեղ գեղարդ ամանում Վիոլէտ դը-Պարմ հոտով՝ գինը 1 ր.։

Ի. ԳՈԼԼԵՆԴԵՐԻ ԸՐԻՈՒՋԸՐԻՒ ՎԱՋԵԼԻՆԱՅԻՆ ՍԱՊՈՆ

Ծախու են հանուել «Գոլլենդերի» արդուզարդի վազելինի կազմ սապոնները, ուսում «Ի. Գոլլենդերի պարֆիւմերիայի լաբորատորիայի» առանձակն տուն այդ քանի վրայ գարձնելով արգոյ հատարակութեան ուշադրութիւնը՝ խնդրում է կեղծ սապոն չգնելու համար մշտ պահանջել միայն «Գոլլենդերի» արդուզարդի վազելինի սապոնը, որի բարձր յատկութիւնը անկամների կարծ չէ։ Ճանաչուում է կայսրութեան բոլոր քաղաքներում, գեղատներում, գեղատնային և կոմմերչական խանութներում.

Մեծ քանակութեամբ վաճառւում է հետևողների մօտ՝ Торговый Домъ «Парфюмерная Лабораторія І. ГОЛЛЕНДЕРЪ». С. Петербургъ, Разъѣзжая ул., № 13.

(М.) № 9509 5—1

„ԳՈՒՏՏԵՆԲԵՐԳ“

Փերմայի տակ նոր կազմակերպուած ընկերութիւնը, իրագործելով իւր նպատակը քաց է անում

ՏԳԱՐԱՆ՝ ԴԱՆԵԼՈՒ, ՏՅՈՒՐ ՁՈՒԼԵԼՈՒ ԵՒ ԿԱԶՄԱՐԱՐԱՆԻՆ

բաժանմունքներով.

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽՆ Է 50000 Ր.,

բաժանուած 1000 փայի, իւրաքանչիւրը փայը 50 ր.։ Յանկացողները երկու սեռից հրաւիրւում են նախօրօք դրուել փայի տոյն փետր. 17-ից սկսած մինչև 25 ը, Ի. Ս. Տէր-Մարգսեանի Լոլիի մագազինում Դվորցովայա փ.) և Բորակչևի և ընկ. կոմիսիօնական գրասենեակում (Սիօնի փողոց, Արծրունու քարվանսարայ, № 12)։

(549) 5—3

Лучшія аттестаціи отъ учебнаго начальства.

И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ

преподаетъ

Полный курсъ БУХГАЛТЕРІИ

ПРЕДМЕТЫ ЗАНЯТІЙ:

1) Бухгалтерія (двойная италіянская), 2) Коммерческая ариѳметика 3) Коммерческая экономія. 4) Ариѳметика на счетахъ, 5) Торговыя и вексельныя узаконенія и 6) Коммерческая корреспонденція.

Курсъ 3-хъ-мѣсячный. Занятія ежедневныя. Плата за курсъ 60 руб. Ручательство и гарантія за успѣхи. Болѣе 1000 окончившихъ курсъ. Михаиловская № 71.

Собственный методъ преподаванія по собственнымъ сочиненіямъ, продающимся во всѣхъ книжныхъ магазинахъ.

Занятія съ 1-го числа

За успѣшныя занятія благодарности

Іспытов. ведется по собств. сочиненіямъ

480) Годъ занятій одиннадцатый 100—25

Дозв. цензурою Тифлисъ, Февраля 27-го дня 1901 г. Տպարան Ա. Ի. Պետրովի Типографія А. И. Петрова, Голов. пр., № 12 Телефонъ 387